

Риёзус солиҳийн (болалар учун) / Риёзус солиҳийн (болалар учун) / 48-ҳадис

48 - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ، أَوْ بِضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً، فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ». مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

«الْبِضْعُ»: بكسر الباء. ويجوز فتحها، وهو من الثلاثة إلى العشرة. «وَالشُّعْبَةُ»: الْقِطْعَةُ وَالْحِصْلَةُ.
«وَالْإِمَاطَةُ»: الإزالة، «وَالْأَذَى»: مَا يُؤْذِي كَحَجَرٍ وَشَوْكٍ وَطِينٍ وَرَمَادٍ وَقَدْرٍ وَنَحْوِ ذَلِكَ.

Абу Хурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

“Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Иймон етмиш нечта ёки олтмиш нечта ҳам шўъба (бўлак)дир. Уларнинг афзали «Ла илаҳа иллаллоҳ» сўзидир. Энг пасти, йўлдан азият берувчи нарсани олиб ташлашдир. Ҳаё ҳам ўша иймон бўлакларидан биридир», дедилар.

Муттафақун алайҳ.

Шарҳ: Кўпинча, мусулмон одам садақа беришни орзу қилади. Лекин камбағаллиги у ишга тўсқинлик қилади. Кўпинча, инсон мол-дунёга эга бўлади, лекин садақа қилиш, инфоқ-эҳсон улашиш учун лойиқ инсонлар-йўқсил, муҳтожларни топишга вақти бўлмади. Ислом садақалар учун турли йўлларни таклиф қилган. Ўша садақалардан бири, йўлдан мусулмонларга зарар берадиган нарсани олиб ташлашдир. Шу амал мусулмоннинг бошқа мусулмон биродарига улашадиган садақасидир. Бу нарса катта садақотлар қилишдан ожиз бўлган, ғамгин бўлган ҳолда улкан ажрлардан умидвор бўлган мўминларга динимиз Исломнинг таклиф қилган ечимларидан бирига мисолдир.

Ҳадисдан ўрганганларимиз

1. Садақа фақат мол-мулк билан бўлмайди. Балки унинг бошқа кўринишлари ҳам бор.
2. Камбағал мусулмон учун ҳам катта садақалар қилиш ўрнини босувчи амаллар бор.
3. Мусулмон кишига мусулмонлар юрадиган йўлга озор берувчи нарсаларни ташлаши мумкин эмас.
4. Мусулмон одам ўзи каби бошқа мусулмонлар юрадиган йўллардан тош, тикан ва шиша бўлаклари каби нарсаларни четга, зарар бермайдиган жойга олиб ташлайди.

Манба: hadis.islom.uz

